

Pártelet

A pártalapszervezet tapasztalatai a tömegagitációs munkában

A központi városnegyed pártalapszervezetének agitátorai is hozzájárultak a közlekedő néptanulmányokhoz, választásokkal kapcsolatos politikai munkához. Az alapszervezet büroja, é.é. Wiener Ludmilla titkárral, mozgósította az agitátorokat az alapszervezet összes tagjait, hogy körükben beszéljenek a lakosoknak a néptanulmányi képviselőválasztásokról, mutassanak rá a választások jelentőségére, ismeressék népi demokratikus rendszerünk megvalósulását.

Az agitátorok megkezdtek a munkát, házról-házra járnak, népszerűsítik a néptanulmányi képviselőválasztásokat. Különösen Serestély Hajnal elvtársnő, Hodosi Géza elvtárs nyugdíjas állatorvos és Birna Ana párttagelvtárs végzik odaadással a felvilágosító munkát.

Az agitátor kollektíva felelőse Szmolár András kisiparos, az alapszervezet tagja. Szmolár elvtárs felvilágosítást vezet kollektívájával, ő is részt vesz a felvilágosító munkában. Az alapszervezet bürojának segítségével havonta kétszer kiképzik az agitátorokat, hogy politikai tömegmunkájuk alkalmával a legérdekesebb kérdéseket világítsák meg a városnegyed lakosai előtt.

Wiener elvtársnő, amellyel, hogy részt vesz az agitátor kiképzőgyűléseken és segít az agitátorok terepmunkájuk alkalmával, hetenként többször is ellenőrizi az agitátorokat, a párttagok munkáját. Ilyen ellenőrzést végzett kedden, február 7-én. Meglátogatta a Sztálingrád-utca lakóit és a Karl Liebknecht utcában is felkeresett néhány lakost. Az ellenőrzés alkalmával megállapította, hogy az agitátorok munkája nem minden esetben kielégítő, mert több helyen még nem jártak, nem beszéltek a lakosoknak a közlekedő választásokról. Így egyes lakosok nem tudják, hogy hol kell majd szavazni, bár a he-

lyi sajtó már közölte a választókörzetek jegyzékét.

Wiener elvtársnő elhatározta, hogy másnap felkeresi Serestély elvtársnőt és meglátogatja azokat a lakosokat, akik előtt még nem világos a közlekedő választások jelentősége, nem ismerik részleteiben mélyebben demokratikus választási rendszerünket és az azonos, a választással kapcsolatos kérdés még tisztázatlan előttük.

Február 8-án Wiener és Serestély elvtársnők a központi városnegyed több lakosát otthonában keresték fel. A Dobrogeanu Gheorghe-utca 29. szám alatt például meglátogatták Vlaicov Iulianát. Vlaicov elvtársnő már értesült a közlekedő választásokról, azt is tudta, hol kell szavaznia és elmondta, hogy férjét, aki a „G. Dimitrov”-gyárban dolgozik, a dolgozók képviselőjének jelölték.

Ezután Morát Analt látogatták meg a szomszédos lakásban. Serestély elvtársnő néhány szóval ismertette a Morát-család előtt a néptanulmányi képviselőválasztások jelentőségét, rámutatott arra, hogy amikor a dolgozó népi jelöltekre adják szavazatukat, akkor a békére szavaznak, mert hozzájárulnak népi demokratikus rendszerünk megerősítéséhez. Felhívta a figyelmét, hogy ellenőrizze majd nevüket a választók névjegyzékén, nehogy kimaradjanak a választásból. A házban felkeresték még Muresan Anát, aki előtt szintén vázolták a néptanulmányi képviselőválasztások jelentőségét.

Ugyanebben az utcában többek között felkeresték Nicora Mariát is, aki a háztartást vezeti. Nicora Maria 67 éves, idős asszony, de amikor a beszélgetés során szóba került a választás, kijelentette, hogy fiatal és menyével együtt március 11-én ott lesz a szavazáson.

— A fiam a „Május 1” szövetke-

zetben, a menyem pedig a „Vörös Tróika”-gyárban dolgozik — mondotta. — Már idős vagyok, de úgy gondolom, hogy szavazatommal én is hozzájárulok a béké megvédéséhez. Jól tudom, hogy amikor szavazatomat a népi jelöltekre adom, akkor a béké megerősítését szolgálom. Ezért mindhárom ott leszek a szavazáson.

Az agitátor és Wiener elvtársnő felvilágosító munkájuk alkalmával eljutottak a Sztálingrád-utca és a 14. szám alatt felkeresték Chila Dumitru lakását is. Chila elvtárs felesége a tüzhely körül szorgoskodott, kislányuk az asztal mellett játszott. A barátságos beszélgetés alkalmával Chila elvtárs örömmel üdvözlötte, hogy a választói bizottság titkár tisztségével bízták meg. Nagy felelősséggel járó feladatot, de arra törekszik, hogy becsülettel elvégezze a rá bízott munkát.

Amikor Serestély és Wiener elvtársak a ház többi lakóját is meg akarták látogatni, Chila Dumitru ezeket mondta:

— Ne fáradjanak az elvtársak, mert én már részletesen megmagyaráztam a közlekedő választások jelentőségét a ház valamennyi lakójának. Többen már a választási törvény megjelenését követő napokon felkeresték és felvilágosításokat kértek tőlem. Elmondhatom, hogy a ház összes lakói készülnek a néptanulmányi képviselőválasztásokra.

Wiener elvtársnő tereptapasztalatai alapján lesújtotta a tanulságokat és elhatározta, hogy a legközelebbi pártalapszervezeti gyűlésen ismét felhívja a párttagokat és tagjelölteket figyelmeztetve, hogy megértsék politikai munkájuk jelentőségét a néptanulmányi képviselőválasztásokkal kapcsolatosan, hogy a központi városnegyed lakosai megjelenjenek a szavazáson.

T. I.

Ujabb munkasikerek felé

Miután az év elején a „Liberatea” gyár üzemosztályain átszervezték a munkát, a dolgozók határozott lendülettel kezdték feladataik teljesítéséhez. A gyár dolgozóinak derékas munkája odavezetett, hogy csaknem minden üzemosztályon túlszámították feladataikat.

A cipőrézlegén az átszervezés miatt a hónap kezdetén bizonyos nehézségekkel küzdöttek és terv alatt teljesítettek. A hónap végére azonban sikerült beépíteni minden lemaradást. Januári tervüket 101,43 százalékosan teljesítették. A minőségi munka terén is jelentős javulás állt be: az előirányzott 90 százalékos minőség helyett 90,4 százalékos emelkedést. A szociális versenyben szép eredményt ért el a szabáztársi osztályon dolgozó 3-as számú brigád, melyet Katkó János vezet. Kitűnt még Tapasztó Gábor a talpáló osztályon, Schickler Zseni a tűzőosztályról, míg Schambre József a stancoló

osztályon bizonyult a legjobbnak.

A kaptalagárban a gleng-osztály érte el a legjobb teljesítményt. Havi tervelőirányzatát 125,83 százalékosan teljesítette. A minőségi munkában a kaptalagár teljesítése a legjobbj: 92 százalékos. Ugyanakkor mennyiség, előirányzatuknak is 104,40 százalékosan tettek eleget. A kaptalagár teljesítése a legjobbj: 92 százalékos. Ugyanakkor mennyiség, előirányzatuknak is 104,40 százalékosan tettek eleget. A kaptalagár teljesítése a legjobbj: 92 százalékos. Ugyanakkor mennyiség, előirányzatuknak is 104,40 százalékosan tettek eleget.

Az eredmények eléréséhez jelentősen hozzájárult a szociális verseny állandó kiszélesítése, valamint a haladott munkamódszerek alkalmazása.

A gyár üzemosztályainak 74 százalékosan teljesítették a szociális versenyt. A Csutkák minőségi módszert 29 brigád — 265 dolgozó — alkalmazza. A Nicolae Militaru módszert négy brigád 38 tagja vezette be. A Szaveljeva módszert 64-en, a Kovaljov módszert pedig 30-an dolgoznak.

Kitűnő eredményt ért el Biró Erzsébet, a vaselőkészítő osztály dolgo-

zója, aki minden négyórás feladatot kommunista öntudattal végez. Dörner János a kaptala kopírozó osztályon dolgozik és a múlt hónapban 138 százalékosan teljesítette havi feladatát.

A gyár termelési tervelőirányzatát idejében felbontották üzemrészekre és embeire. A január 30—31-i termelési értékelésen pedig az egész évi tervet felbontották munkásokra. Az értékelésen számos dolgozó kötelezettséget vállalt, hogy töltsék ki a második öt éves tervük első évének előirányzatát. Így többek között Mátyus József, a cipőrézlegén dolgozója vállalta, hogy az év végéig 1750 pár gyermekcipőt ad terven felül és egyben versenyre hívta Ferenczi Istvánt. Serb Petru Smoc Gheorghe-t hívta versenyre és vállalta, hogy ebben az évben 2000 pár gyermekcipőt készít előirányzatán felül. Gyuricza József a minőség 5 százalékos javítására vállalt kötelezettséget.

Hogyan értünk el gazdag termést?

Mezőgazdasági társulásunk megalkalása óta számos eredményt ért el a terméshozam növeléséért vívott harcban. Az elmúlt évek folyamán a tagok mind jobban meggyőződtek arról, hogy a társulásban végzett szorgalmas munkájuk sokkal eredményesebb, sokkal gyümölcsözőbb, mint az egyéni munka. Ez pedig annak tulajdonítható, hogy az agrotechnikai szabályok alkalmazása következtében földjeink az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztlakánál jobban fizetnek. Tavaly például búzából hektáronként átlag 2200 kilót, csöves kukoricából 3500 kilót, árpa-ból pedig 2300 kilót takarítottunk be.

A társulásban elért terméseredmények az odaadó munka következményei. A tagok fáradságot nem kímélve igyekeztek idejében és a lehető legjobb körülmények között véghezvinni a különböző mezőgazdasági munkákat. Meg kell mondanom, hogy a gép- és traktorállomány nagy segítséget nyújtott számunkra. A rendelkezésünkre álló gépjárművel, mezőgazdasági felszereléssel nem volnánk képesek az agrotechnikai szabályokat tiszteletben tartani, azok előírásai szerint dolgozni. Az őszi mélyszántást — a talajművelés egyik igen fontos tényezője — a GTA segítségével nélkül, az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztok egy részéhez hasonlóan, mi sem tudnánk teljes egészében elvégezni. Mivel azonban a GTA traktoraiat végzetjük a szántást és ha a szükség megkívánja, a vetést is, megfelelő idő áll rendelkezésünkre, a többi munka késlekedés nélkül történő elvégzésére. Az elmúlt év tavaszán, amikor a nap és a szél megszikkasztotta a földet, az őszi mélyszántást azonnal megkezdettük. Ezzel megakadályoztuk a talajnedvesség elpárolgását és így növényeink gyorsan fejlődtek. Különösen gondoltunk a növényápolás munkálatait is. A kukoricát ekekapával háromszor a ugyanakkor kézikapával kétszer, a cukorrépat pedig négyszer kapáltuk meg.

A gazdag termésért folytatott küzdelemben jelentős szerepet játszott a betakarítási munkálatokra is. Kéthárom napi késés a kalászosok betakarításánál többszáz kiló szemvesztést jelenthet. Ezért arra törekedtünk, hogy vasszerésszel arassuk a búzát, az árpát és a zabot. Néhány nappal az aratás után a GTA traktoraiat elvezettük a tarlóhántásra. Az agrotechnikai szabályok előírásainak még több más módszert alkalmaztunk. 1954 őszén négy hektár búzát keresztsorosan vetettünk. Erről a területről hektáronként 600 kilóval többet takarítottunk be. A vezetés tanácsa javaslatára, a közgyűlés úgy határozott, hogy az 1956-os termelési évben 20 hektár búzát vetünk keresztsorosan. A kedvezőtlen őszi időjárás miatt a közgyűlésnek ezt a határozatát nem tudtuk valóra váltani. Ez év őszén azonban mindent elkövetünk, csak-hogy minél nagyobb területen vetessünk keresztsorosan. Jelenleg a vezetés tanácsa és a pártalapszervezet központi feladata meggyőzni a tagokat a kukorica négyzetes vetésének előnyéről. Kísérleti parcellát létesítettünk, amellyel bebizonyítjuk a tagok előtt, hogy a négyzetesen vetett kukorica sokkal gazdagabban fizet. Az idén, éppen úgy, mint az elmúlt évben, igyekezünk észszerű talajművelést végezni. Abban az esetben, ha a gyomosodás miatt szükségessé válik, az őszi mélyszántást kultivátorozzuk. A téli gyengén kikerült kalászos növényeket fejtrágyázzuk. Ezzel a terméshozam további növelésére törekszünk.

Társulásunk agrotechnikai szabályok alkalmazása és a terméshozam növelése terén elért eredményei nagymértékben annak is tulajdoníthatók, hogy a vezetés tanácsa észszerűen irányította a gazdaság termelési tevékenységét. A minta-alapszabályzat előírásainak megfelelően rendszeresen megtartottuk a vezető-

ségi- és közgyűléseket. A gyűlések alkalmával a vezetőség tagjai számára feladatokat jelöltünk ki s így teljes egészében át tudjuk fogni a gazdaság egész tevékenységének irányítását. A közgyűlést nemcsak a beszámoló megtartására és határozatok kidolgozására használjuk fel, hanem alkalmat adunk a tagoknak arra, hogy javaslataikat tegyék a munka megjavítására. A javaslatoikat feljegyezzük, tanulmányozzuk és meg is valósítjuk. Az alulról jövő kezdeményezések a legtöbb esetben a gazdaság ügyvezetésének megjavítását segítik elő.

1954-ben a közgyűlés határozatot hozott a földet trágyázásának megjavítására. Azért, hogy a tagok kötelezettségüknek tartassák a legyen-gült földterületek istállótárgyával történő megjavítását, határozatba foglaltuk: a társulás minden tagja köteles évente egy-egy hektár szántföld után nyolc koszi istállótárgyat kivinni a közgyűlés által megjelölt területre. Amennyiben a határozatnak valamelyik tag nem tesz eleget, a jelen határozat értelmében minden egyes koszi trágyáért két kiló gabona levonásban részesül. A közgyűlésnek a határozata nem hozta meg a várt eredményeket, egyrészt azért, mert a tervszerűsítésnek megfelelően a kihordott trágya kevesnek bizonyult, másrészt pedig a két kiló buza levonása nem minden tagot befolyásolt. 1955 tavaszán, egyik közgyűlésen, Vigh Lajos elvtárs, a pártalapszervezet titkára, javasolta, hogy a kihordásra kötelező nyolc koszi istállótárgyát emeljük tízre, a levonásra szánt két kiló búzát pedig hat kilóra. Ezt a javaslatot a közgyűlés elfogadta, s ezáltal a fentemlített hibát megszüntettük. Ez évben a gazdaság 190 hektár szántóföldjéből közel 40 hektár, hektáronként mintegy 40 tonna istállótárgyával terített meg.

A II. pártkongresszus szellemében

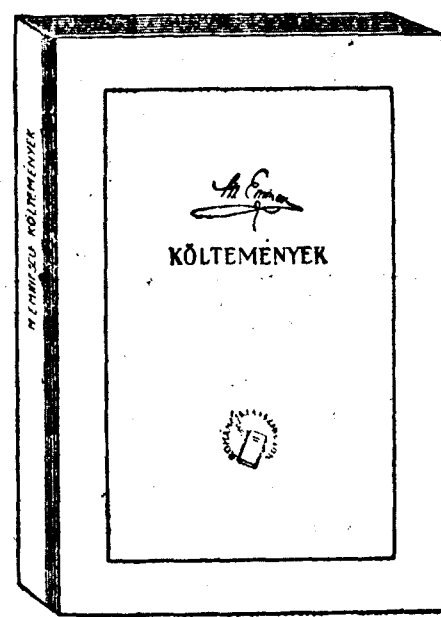
A simonyfalvi „József Attila” kollektív gazdaság kicsiny ugyan, de 24 tagja lelkes munkát fejtett ki a múlt évben. A szárazmérés után kint, hogy e kollektív gazdaság tagjai elég szép jövedelemben részesültek. Kalafut György kollektívista például 349 munkanapot teljesített s ezért többek között 1.800 kiló búzát, 360 kiló árpát, 2.795 kiló kukoricát, 964 lejt; míg ifj. Sárközi Lajos 330 munkanap után 1.700 kiló búzát, 340 kiló árpát, 2.645 kiló kukoricát és 912 lejt kapott.

A tagok életszínvonalára érezhetően emelkedett az utóbbi időben. Ez abból is megállapítható, hogy a kollektív gazdaság 24 tagja közül hatan új kerékpárt, egy tag pedig fejszét kaptak. Az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztlakok látták, hogy a kollektívisták munkájának egyre gazdagabb a gyümölcse és így a közszé- ből hatan beadták felvételi kérvényüket.

A kollektív gazdaság tagjai ez évben még szebb eredményeket akarnak elérni. A II. pártkongresszus irányelveinek megfelelően fejlesztik majd gazdaságukat. Már teljes egészében megjavították és elkészítették a tavaszi mezőgazdasági kampányban használatos mezőgazdasági eszközöket s jelenleg a vetőmag tisztítását és csávázását végzik. Elhatározták, hogy kukoricájukat csakis négyzetesen fészekbe vetik. Az őszi gabonavetéseket is az agrotechnikai szabályok szerint ápolják, hogy ez évben illy módon emelhesék a hektáronkénti terméshozamot s ezzel hozzájáruljanak a népgazdaság fejlesztéséhez.

ifj. Turi Mihály,
levelező

Megjelent

Testnevelés és sport

Előrehaladt az edzésben az aradi Locomotiva

Az aradi Locomotiva csapata jó formán meg sem szakította az elmúlt év óta az edzéseket és csak néhányhetes olyan időszak volt a tél folyamán, amikor az edzések könyvebb lefolyásúak voltak. A vasutasok ez évben felerősített játékoskerettel rendelkeznek és bár Izghireanu és Madarasan távozását megérzi a Locomotiva, de ezt pótolja Batrin (kapus), Mészáros, Dila, Janovits, Don és a többiek, akikkel a keret kiegészült. A vasutascsapat játékosai már rendkívül előrehaladtak az edzésben és csütörtökön a Locomotiva stadion edzőpályáján már a Constructorul ellen könnyebb edzést is tartottak.

Silva Iosif edző vezetésével 35 percig tartó alapos „bemelegítés” előzte meg a kétkapus játékot. Ennek során rövid futásokban a gyorsaság fokozására törekedtek a játékosok, gyakorolták a gyors fordulást, majd

Az aradi egyéni sakkbajnokság

Az aradi egyéni sakkbajnokság tizenkettedik fordulóján a következő eredményeket érték el a játékosok: Wichtner—Ilea 1:0, Herskó—Moisa 1:0, Dénes—Milo 1:0, Scherfer—Szabó 1:0, Steinhübel—Voian 1:0, Péterfi—Secui 1:0. A Faur—János játszma függőben maradt. A sorrend a következő:

Dénes 9 és fél pont, Scherfer 8 pont, Moisa 8 pont, Herskó 6 pont, Steinhübel 5 és fél pont, Wichtner 5 pont, János 4 és fél pont, Faur 4 és fél pont, Ilea 3 és fél pont, Secui 3 pont, Péterfi 3 pont, Szabó 2 pont, Milo 1 és fél pont, Voian 1 pont.

A bukaresti Constructorul

A vasárnap meginduló köztársasági asztali tenisz csapatbajnokság keretében a bukaresti Constructorul kitűnő csapata vendégszerepel Aradon és a Voinea ellen mérkőzik. A fővárosi csapatban három sportmester: Nicu Naumescu, Paul Pesch és Mir-

asztali teniszesei Aradon

cea Popescu szerepel, az aradi csapatban pedig dr. Papp Marius, Andronache és Kovács Tibor játszanak. Az érdekesnek ígérkező mérkőzést vasárnap délelőtt 10 órakor rendezik a Fl. Rosie TEBA klubjának nagytermében.

Néhány sorban

A Szovjetunió válogatott ökölvívó csapata Moszkvában a Német Szövetségi Köztársaság válogatott ökölvívó együttesével mérkőzött és a szovjet ökölvívók 16:4 arányban győztek.

Az országos sakkbajnokság döntő mérkőzésének első fordulójában Balanel legyőzte Cioclitet és így Balanel vezet 1:0 arányban.

Radaufiban befejezték az országos jégkorong bajnokságban a „B”-csoport küzdelmeit és az elsőseget a

osikszereplő Progresul szerezte meg a marosvásárhelyi Fl. Rosie előtt.

Bukarestben vasárnap nemzetközi asztali tenisz mérkőzést rendeznek: Anglia és az RNK női csapatai mérkőznek. Anglia színeit a Rowe testvérek képviselik, míg népköztársaságunk részéről Angelica Rozeanu és Zeller Ella játszanak.

A „Pronosport” február 5-i, 5. számú versenyén 11 találattal 88-an, 1,252 lejt, 10 találattal 1679-en 78 lejt és 9 találattal 12.233-an 16 lejt nyertek.

Rádióműsor

Szombat, február 11.

BUKAREST I. 8: Központi sajtószemle. 8.10: Reggeli hangverseny. 10: Szovjet kóruszene. 10.20: Az amszterdami filharmonikus zenekar műsorából. 11.14: A népi demokratikus országok népi zenéjéből. 11.45: Dal-szvittek román szerzőktől. 12.05: A népek zenéjéből. 12.35: Zene. 12.55: Hírek. 13: Déli hangverseny. 14: Román zene. 14.45: Román esztrádmusika. 15.30: Hírek. 15.35: Zenekari hangverseny. 15.55: Simona Cassian és Nicolae Nițescu énekel. 17.08: A Mongol NK, a Vietnámi DK és a Koreai NDK dalaiból. 17.30: Rádióújság. 18.15: Kivánság-hangverseny. 18.40: Hírek. 18.55: Hírek. 19: Operettzene. 19.30: Rádióújság. 20.15: Táncczene. 20.45: Nemzetközi események. 21: Táncczene. 21.45: Táncczene. 22.25: Román népi zene. 23: Hírek, sport hírek. 23.15: Táncczene.

BUKAREST II. 13.05: Szovjet zeneszerzők folklorizmusból. 13.25: Román szölisták hangversenye. 14: „Hova megyünk ma és holnap?” 14.10: Román népi táncok. 14.30: Miről ír a „Scinteia”? 14.40: A rádió énekkarának műsora. 15: Hírek. 15.28: Könyvzene. 16: Rádióújság. 16.15: Román népi dalok. 16.30: Adás az ifjúság számára. 17.30: Kivánság-hangverseny. 18: Román népi zene. 18.40: Dalok. 19: Falvak újsága. 19.30: Rádiószínház. 20.45: Az ország különböző tartományainak népi zenéjéből. 21.15: A szovjet rádió adása-

nak közvetítése. 21.45: Könyvzene. 22: Hírek, sport hírek. 22.25: Táncczene. 23.15: Szimfonikus hangverseny. 0.8: Táncczene.

BUDAPEST (KOSSUTH). 9.10: Zenekari hangverseny. 10: Utóé hírado. 10.20: Zenés műsor. 10.40: Keringők. 11: Hírek. 11.10: Vigopera-részletek. 11.40: A sárbogárdi népi zenekar játszik. 12.10: Fűsti fecskék. Mórész Zsigmond elbeszélése. 12.25: A Zeneművészeti Főiskola hallgatóinak hangversenye. 13: Hírek. 14: Falusi híradó. 14.15: Művész-lemezek. 15.15: Könyvzene. 16: Hírek. 16.10: Kamarazene. 16.45: Válaszok hallgatóinknak. 17: Kórusaink életéből. 17.20: Az épülő kommunizmus nagy országában. 18: Hírek. 18.15: Szív küldi. 19: Szombat délután. 19.15: Karádi nóták. 20: Zenés randevu. 20.52: Jóéjszaka, gyerekek! 21: Esti híradó. 21.20: Jót neveltünk! Vidám zenés műsor. 23: Hírek. 23.15: Ki mit szerez?

BUDAPEST (PETŐFI). 15: Szórakoztató zene. 16.10: Bélyeggyűjtek öt perce. 16.15: „Száz nyelven száll a dal”. Népek dalai. 17.10: Rafael művésze. 17.35: Mozart: Varázslat. Dalmű két felvonásban. 20.36: Külpolitikai halauz. 20.46: Elrejtett beszélgetés. 21.06: Népdalcsokor vídám dalokból. 22.10: Obuhova és Reizen orosz operaből énekel. 22.40: Sporthíradó. 23: Zenekari hangverseny.

Időjárás

Február 11-én, szombaton, inkább borult égbolt várható, helyi havazás lehetséges. A hőmérséklet nem változik lényegesen, napközben mínusz 7 és mínusz 12 fok között, éjszaka mínusz 15 és mínusz 20 fok

között lesz. Mérsékelt, napközben erősből szél, reggel ködképződés.

A következő 2 napon változó, idő várható, havazással, ködképződéssel.

VEGYIPARUNK FEJLŐDÉSÉNEK TÁVLATAI

A nyersolaj, a kőszén versenyképes társ

A nyersolaj ma a vegyipar legfontosabb nyersanyaga. Tudjuk, hogy amikor az elmúlt század folyamán Németországban megindult a vegyipar fejlődése, ennek legfontosabb nyersanyaga a kőszén volt a közel száz esztendőn keresztül meg is maradt. Az utóbbi 10—20 év folyamán azonban a vegyipar mindinkább a szénnél sokkal olcsóbb nyersolaj feldolgozására törekedett. A nyersolaj feldolgozásán alapuló vegyipar számára sokkal kisebb beruházások szükségesek, mint a kőszén-alapú vegyipar esetében. Ezenkívül a nyersolajból több, mint 7000 különböző tulajdonságú és felhasználású vegyianyagot lehet előállítani.

Talán még ennél is fontosabb az a tény, hogy a megélvő nyersolajtartalmak hosszú időn keresztül biztosíthatóak a vegyipar fejlődését.

Különböző időszakokban Románia

nyersolaját kitermelő trösztök, országunk a természeti kincsének kiapadásáról beszéltek. Különösen az 1932—1933. évi nagy válság idején a trösztök gátolták a romániai nyersolajtermelést, mivel már előzőleg hatalmas tartalékokat tároltak különösen a gyarmati országokban. Akkoriban Romániában, saját hadjárat útján próbálták bebizonyítani, hogy kőolajkutatunk „kiapadtak”.

Hasonló kijelentéseket hallottunk 1946—1947 körül is, amikor a nemzetközi trösztök igyekeztek gátolni a szabadulni országunk kőolajiparának fejlődését.

A párt II. kongresszusának munkálataiból kitűnik, hogy bár az 1955-ben termelt kőolajmennyiség meghaladja a burzsoá-földesuri rendszer alatt elért legnagyobb évi termelést, hazánk kőolajtermelése sokkal nagyobb, mint azt régebben hittük volna.

„Országunknak minden lehetősége megvan arra, hogy értékes vegyipari fejlessen ki.

Először, Románia nagy természeti kincsekkel, nyersolajjal, földgázzal, szénrel, náddal, fával, sóval szinesfémekkel, nemfém ásványokkal rendelkezik s ezek bőséges és változatos alapot szolgáltatnak a vegyipar fejlesztéséhez.”

(A párt II. kongresszusán a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének tevékenységéről elhangzott jelentésből).

Akárhol kutatunk...

Gazdag ásványlelőhelyeink is vannak. A vasércen kívül réz, kén, ólom, cink, stb. tartalmú ércet találhatók országunkban. Sok nemfém ásványunk van, mint amilyen a gipsz, a kén-savgyártás nyersanyaga, a kaolin, stb. Az utóbbi időben igen sok értékes, úgynevezett glaukonitikus homokot találtak, amely a vegyipar számára sok fontos nyersanyagot tartalmaz. Majdnem az egész Dobrudzsában megtalálható ez a homok s ebből sok, nemfém elem állítható elő.

arra, hogy a Prahova-völgyi kőolajat kitermelő nemzetközi trösztök, mint amilyen az angol-holland „Royal Dutch”, az amerikai „Standard Oil” és mások, a kőolaj birtokában lévő országokat kizárólagosan ennek kitermesztésére használták és csak nagyon ritkán a benzint, pakurát, motorkeréket és olaj elválasztására. A nyersolaj feldolgozásának orosz részét, mint a gázok kémiai feldolgozását, melynek során szintetikus gumit, műanyagokat állítottak elő, kizárólagosan az imperialista országokban vé-

hetnek. A német csoport azt válaszolta, hogy Németországban igen sok hasonló vegyszert gyártanak és ezeket akármilyen nagy mennyiségben a románok rendelkezésére bocsátják, úgy, hogy nem szükséges hazájukban egy új gyár létesítésével bajlódniuk.”

Ugyanakkor az I. G. Farbenindustrie-tröszt, hogy a vámdíjakat megkerülhesse, Codlean egy úgynevezett festékgyárat létesített s ezt barakomban helyezte el. Természetesen, semmilyen néven nevezendő festéket nem gyártottak, hanem csupán izlésszerűen becsomagolták a Németországban gyártott festékanyagokat.

A román kapitalista csoport javasolta, hogy országunkban gyógyszer-gyárat is építsenek, amely az állati mirigyeket dolgozza fel, mivel Romániának gazdag állatállománya van.

A német kapitalista csoport kérdésel felelt:

— Miért akarjátok a ti országotokban készíteni?

— Gondoltuk, hogy azért lenne jobb nálunk felépíteni a gyárat, mert az állati mirigyek csak friss állapotban alkalmasak gyógyszer-gyártásra.

— Ugyan, ugyan, — magyarázta a hitlerista csoport — ne kioldjátok hiába. Mi majd küldünk hűtővagonokat, a mirigyeket elhozzuk Németországba s ezek ellenében kész gyógyszer kaptok tőlünk. Hát nem egyszerűbb így?

A román kapitalista csoport is csak azt tartotta szem előtt, hogy gyárak létesítésével, a munkások kizsákmányolásával majd óriási nyereséghez juthat.

Ami Románia vegyiparát illeti, ez a lehető legvisszamaradottabb állapotban volt: ócska, elavult gépi berendezéseket használt s a vegyiparban oly fontos munkavédelem még papíron sem létezett.

A tudományos kutatás — az ipar élcsapata

Az államosítás után, az egyéves tervek éveiben s az első ötéves terv időszakában sor került a vegyipar újjáépítésére, ki-fejlesztésére.

Kétségtelen tény, hogy ez nem volt könnyű feladat. Új vegyi kombinátokat és üzemeket létesítettünk, a régi gyárakat újjáépítettük s ezekbe a legmodernebb technika vívmányait vezettük be. A múltban egyáltalán

nem létező új vegyi iparágakat létesítettünk a Szovjetunió baráti segítségével.

Az ipar s különösen a vegyipar, a tudományos kutatások alapján fejlődik.

A múltban egyetlen tudományos kutatóintézet sem volt országunkban. Napjainkban számos kutatóintézet és laboratórium szorgos munkát fejt ki országunk nyersanyag-tartalékának vegyi úton való értékesítésére.

A népi hatalom éveiben sok vegyész, tudós, tanár és mérnök, mint Gh. Spacu, Radu Cernatescu, Raluca Ripan, C. Nenitescu, I. Murgulescu akadémikusok és mások a haza és a nép szolgálatába helyezték alkotáserőjüket, hatalmas, virágzó vegyipar megvalósításának érdekében.

Kőolajból — műroston

Hogy elősegítsék a kőolaj és a földgáz vegyi feldolgozásával kapcsolatos feladatokat, az utóbbi időben két kutatóintézetet létesítettünk: a „Petrochim”-ot és a „Chimigaz”-t. Ezek az intézetek a nyersanyagtermelés központjában folytatják tevékenységüket. A kőolajvegyészet világviszonylatban is jóval fiatalabb a

lást gázokból: műanyagokat, műroston, kőolaj, és a földgáz vegyi feldolgozásával kapcsolatos feladatokat, az utóbbi időben két kutatóintézetet létesítettünk: a „Petrochim”-ot és a „Chimigaz”-t. Ezek az intézetek a nyersanyagtermelés központjában folytatják tevékenységüket. A kőolajvegyészet világviszonylatban is jóval fiatalabb a

lást gázokból: műanyagokat, műroston, kőolaj, és a földgáz vegyi feldolgozásával kapcsolatos feladatokat, az utóbbi időben két kutatóintézetet létesítettünk: a „Petrochim”-ot és a „Chimigaz”-t. Ezek az intézetek a nyersanyagtermelés központjában folytatják tevékenységüket. A kőolajvegyészet világviszonylatban is jóval fiatalabb a

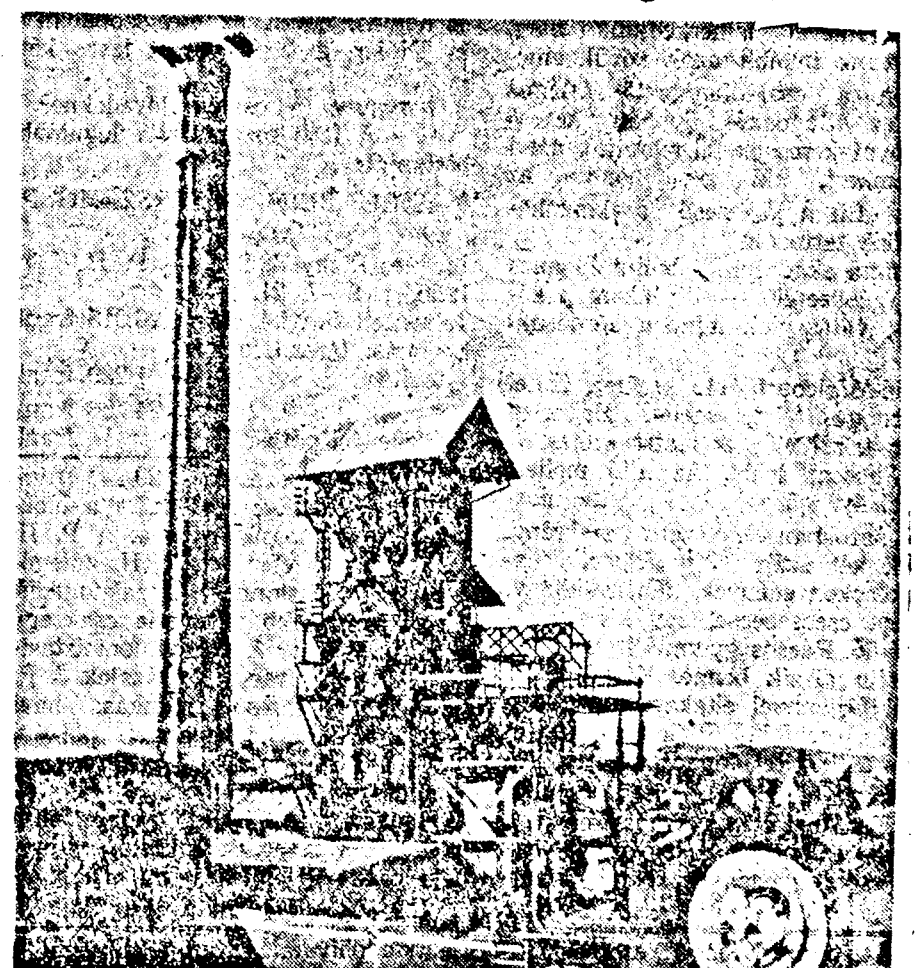
lást gázokból: műanyagokat, műroston, kőolaj, és a földgáz vegyi feldolgozásával kapcsolatos feladatokat, az utóbbi időben két kutatóintézetet létesítettünk: a „Petrochim”-ot és a „Chimigaz”-t. Ezek az intézetek a nyersanyagtermelés központjában folytatják tevékenységüket. A kőolajvegyészet világviszonylatban is jóval fiatalabb a

Mit gyártunk földgázból?

A földgázból ammóniákat, műtrágyát, műtieteket, metilalkoholt, továbbá formaldehidet állítanak elő, amelyet a belkelt és az aminoplasztok alapanyagaként használnak fel. A két utóbbi termék közül számtalan közszükségleti cikk készül: csapagyi, fogaskerek, különböző elektrotechnikai cikkek, gépkocsikormányok, háztartási cikkek, szintetikus anyagok, stb.

A gázokból készülő másik műanyag a polietilén, amelyet vékony hártya formájában főleg élelmiszerek csomagolására, vastagabb lapokban pedig eszközöket és más használati tárgyakat — vedreket, mosdótálat, poharakat, palackokat, uti felszerelések és játékszerek gyártására használnak. Az etilénből szintetikus etilalkoholt, különféle oldóanyagokat és a műgumi gyártásához szükséges különböző felkészítőkészülékeket.

Vegyiparunk büszkesége

A kolozsvári „Carbochim”-üzem, vegyiparunk büszkesége.

A legtisztább földgáz

Másik igen fontos nyersanyagunk a földgáz. Bár a múltban is köztudomású volt, hogy hazánk általában nagy tartalékokkal rendelkezik, korlátozták kitermelését, mert egyes német trösztök, különösen az I. G. Farbenindustrie attól tartott, hogy a romániai földgáz ipari feldolgozásával versenytársa keletkezne. Az I. G. Farbenindustrie a földgáz kőszénből, nehéz műszaki feltételek mellett s igen drága felszerelés segítségével állította elő. Mi viszont a földgázt kis beruházás és olcsó berendezés alkalmazásával nyerjük.

Hogy csak egy példát említsünk, a nitrogén műtrágya gyártására szükséges ammóniát 50 százalékkal olcsóbban állíthatjuk elő földgázból, mint kőszénből, vagy kokszból.

Az erdélyi földgáz tisztasági fok 99,98 százalék s mint ilyen, a világ legtisztább földgázai közé tartozik. A 0,02 százalékos káros szennyeződések pedig nem a legtöbb gázban előforduló kén, ami oly sok bosszúságot okoz a vegyésznek, hanem nitrogén, amely mint inert gáz nem akadályozza a vegyi folyamatokat.

A delta kincse

A Duna deltájában előforduló nagymennyiségű nád ipari felhasználásának útja is ismert: cellulózegyártásra alkalmas.

A nád ilyenirányú felhasználására a múltban is törekedtek. 1938-ban egyes amerikai trösztök képviselői párszor „látogatottak” a Duna deltája környékén, azonban a háború kitörése megakadályozta tervük kivitelezését s helyüket átadták a hasonló szándékú hitleristáknak.

A burzsoá-földesuri rendszer ideje alatt, bár több nemzetközi tröszt különös érdeklődést tanúsított hazánk e hatalmas természetes gazdagsága iránt, semmit sem valósítottak meg. A népi demokrátiás rendszer éveiben, az államosítás után, ezelőtt 6-7 évvel, először hatoltak a Duna delta területére mérnökök, biológusok, akik feltárták annak a lehetőségét, hogy 1956-ban megkezdhesük a deltai nád gépesített kitermelését.

Hazánk másik természetes gazdagsága a nagymennyiségű fa. Bár a vegyészek nem szívesen foglalkoznak a fának vegyi célokra való felhasználásával, mert ez más célokra — deszka, bútorgyártás — sokkal al-

kalmasabb, mégis a fahulladékok igen értékes nyersanyagot szolgáltatnak a vegyipar számára. Szintetikus gyanták segítségével ezeket a fahulladékokat igen értékes falemezeké lehet alakítani.

A kongresszus irányelvei meghatározzák, hogy a második ötéves terv végén 90.000 t. préselt lemezt termelünk, míg jelenlegi készletünk egyetlen egy kilót sem tesz ki. A feladatot nem könnyű, de megvalósítható. A préselt falemezek a bútorgyártás legfontosabb nyersanyagát képezik majd.

A fahulladékok alkalmasak alkohol és más vegyi anyagok gyártására is. Jelenleg országunk tudományos kutató intézeteiben ezzel a kérdéssel foglalkoznak. Számos faterméket, mint amilyen a fenyőkéreg, növényi olaj, szőlőgyökér, gyártására használnak.

Huszezer éves konyhasó tartalék

Hazánkban a konyhasó óriási mennyiségben fordul elő. Ez a só, hogy „óriási”, nem túlság. Hazánk sókészlete a valódiakat igen megközelítő számítások alapján többszáz millió tonna. Kiszámitották, hogy országunk általában felhalmozott konyhasó mennyiségéből annyi nátriumkarbonátot lehetne gyártani, amely több, mint huszezer éven keresztül biztosíthatja az egész világ szükségleteit.

Különösen nagyfontosságú az a tény, hogy hazánkban nagy tömbökben található a konyhasó. Napjainkban új módszerrel, — nedves úton végezhetjük a konyhasó kitermelését és ezáltal ennek önköltsége ára csupán 25 százaléka a bányászati utján kitermelt konyhasó önköltségi árának. Alkik Marosújvár környékét meg-

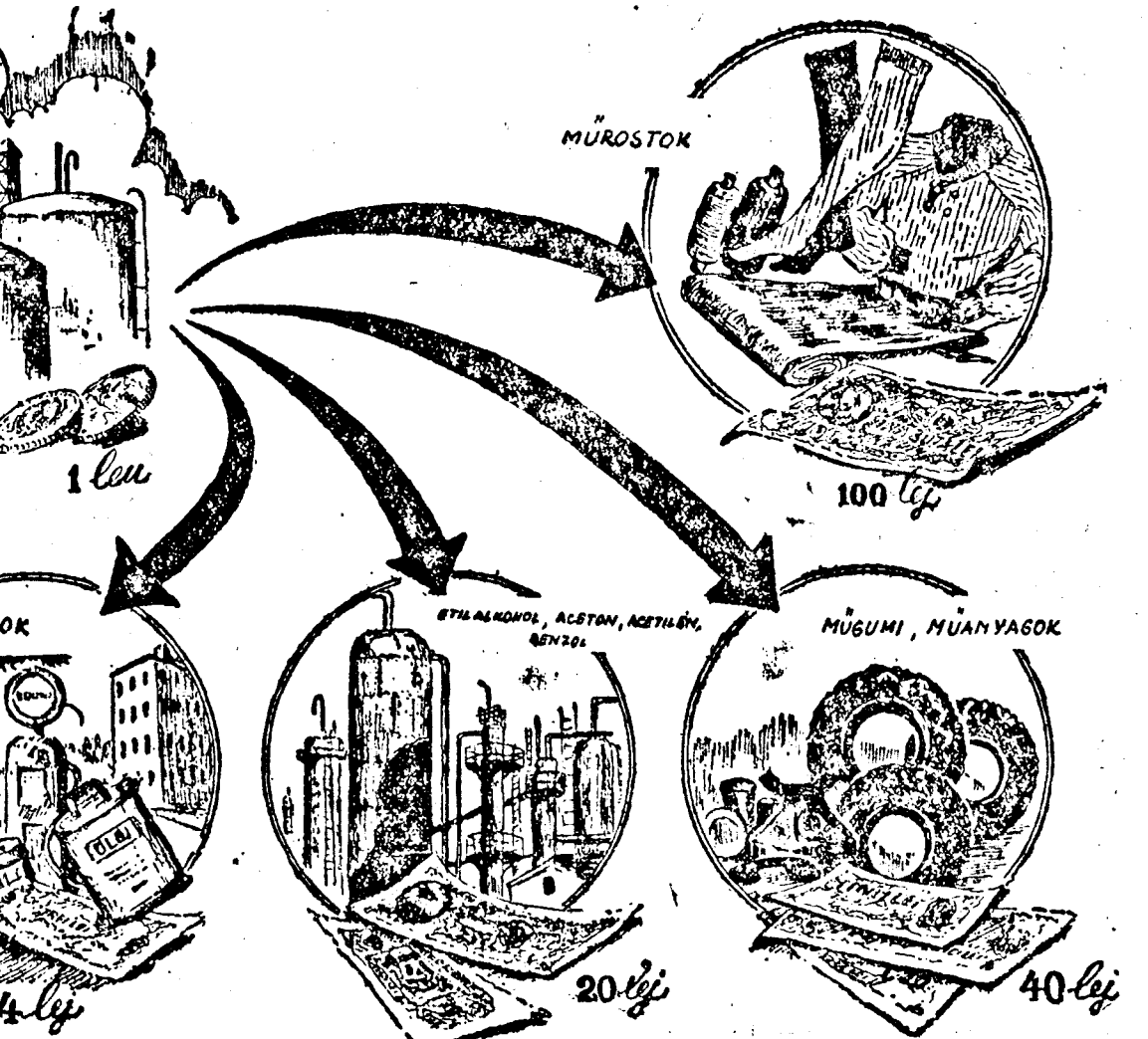
látogatják, alkalmuk van látni a nemrég épített szondaerdőket. Egyesek talán azt gondolják, hogy ezek kőolajkutak. A kutakon keresztül a Maros vize a föld mélyébe hatol és a só oldott állapotban hozza a felszínre. A most épülő szondaerdőben a sót kizárólagosan ezzel a módszerrel termelik majd ki s valószínű, hogy a jövőben teljesen mellőzik a só bányászását, mert ez költséges és alacsony termelékenységű jár.

Konyhasó-készleteink igen nagy mélységig találhatók. Az egyik Pitești tartományi lelőhelyen a furóerő 1200 méter mélységig hatoltak és kénytelenek voltak sokkal nagyobb furóberendezést alkalmazni, hogy elérhessék a sólelőhely talpát. Hasonló kitermelési körülmények vannak az ország különböző részén.

Kutató laboratóriumban

Az RNK akadémiajának vegyipari kutatói szép eredményeket értek el a szerkesztésük során. Képnél a kutatólaboratórium egy részét ábrázolja.

1 ton értéket képviselő kőolajból, ennek vegyi feldolgozása után, több, mint 100 lej értékű ipari terméket lehet előállítani.

Még messze vagyunk attól, hogy megismerjük egész vegyi készletünket, hiszen minden évben újabb és újabb tartalékok kerülnek felszínre. Ritkán történik meg, hogy hazánk valamely területén végzett kutatás után ne akadunk valamilyen hasznos természeti kincsre. Ha a talált termék pillanatnyilag nem is használható, mégis országunk nagy természeti kincseinek tartalmát képezi s népgazdaságunk állandó fejlődésével s a beruházások növekedésével ezeket a kincseket értékesíti majd országunk vegyipara.

Önkéntelenül felvetődik a kérdés: hogyan lehetséges az, hogy a múltban, bár ismeretes volt hazánk természetes gazdagsága, nem fejlődött ki a vegyipar?

Hogy a felvetett kérdésre felelhessünk, elsősorban rá kell mutatnunk

A „Solvay” tröszt módszere

A múltban Románia valamennyi szódagyára a mindenható „Solvay”-tröszt kezében volt, mivel az ammóniás feldolgozás alapuló szódagyártás a „Solvay”-tröszt szabadalmát és ugyanakkor monopóliumát képezte. Ezért a hatvan esztendővel ezelőtt létesített marosújvári szódagyár igen alacsony termelőképességgel működött, elavult berendezéssel dolgozott.

A „Solvay”-tröszt gondoskodott arról, hogy Románia területén senki ne építhessen szódagyárat. 1912 körül a mo'doval Slanic sóbánya mellett a román kapitalisták új szódagyárat akartak létesíteni. Amikor a „Solvay” tröszt értesült erről s az érzékről, elárassította az ország piacát nevelésesen olcsó szódával. Így a „Solvay”

gezték. A monopóliumuk csak a kapitalista ipari központokban fejlesztették ezt az ipart, mivel ez itt volt kiűzhető. Ezeket az iparágakat tökéletesen gépesítették, automatizálták és így hatalmas termelékenységűvé váltak, miközben kevés, de magas szakképzettséggel rendelkező munkatörő alkalmazták.

Emlékezzünk Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtársnak kongresszusi jelentésében szereplő példára, amikor rámutatott arra, hogy az 1955-ben elégett gáz 45 millió lej értéket képviselt. Amennyiben ezeket a gázokat vegyi anyagokká alakítottuk volna, ezek értéke meghaladta volna a 800 millió lejt is. Tehát az eredeti érték majdnem huszszorosát nyerhetnénk, bár egyes termékek esetében ez az érték még sokkalta nagyobb. A műroston értékehez viszonyítva például a gáz értéke százszorta kisebb.

tröszt megakadályozta a román-i nagy szódagyára mellett új szódagyár létesítését. Ilyen módszerekkel „fejlesztették” a vegyipart.

Ime egy másik példa: 1938-ban Romániában autógumi gyártat létesítettek. A gyár létesítésével a „Goodrich”-tröszt — miután lekenyerezte a koronás rablókat — semmiesítette sem az ország vegyiparának fejlesztését kívánta elősegíteni. Ezt a kis gyárat csak azért építették, hogy megakadályozzák más külföldi autógumi-tröszt gyártmányainak behozatalát. Mindez tehát csak azért történt, hogy a „Goodrich”-tröszt kivihassa országunkban az autógumi monopóliumát.

Egy kiló téglá - egy kiló nyersolaj

Ugyancsak 1938-ban a királyi kúria a „Ferrostahl” német trösztel együtt elhatározta egy nagy vegyikombinát létesítését. Körülbelül a következő megállapodást kötötték: az építendő gyár minden kilójáért a „Ferrostahl”-tröszt egy kiló nyersolajat kap.

A „Ferrostahl” megkezdte az építkezést. Szorgalmasan rakosgatták egymásra a Romániában gyártott téglákat s olyan vastag falakat építettek, hogy azok még egy középkor-i várak is becsúszására válnak volna. Mielőtt ezt a kombinátot nem építették fel. Az építkezést népi demokrátiás rendszerünk alatt fejeztük be, — ez alkalommal azonban nyersolaj-ellenérték nélkül.

Hasonló módszereket alkalmazott az „Imperial Chemical Industry” angol és a „Nobel” nemzetközi tröszt is, amelyek országunk első robbanóanyagipara felett uralkodtak.

Az Antonescu-diktatura idején, néhány román kapitalista csoport Bécsben tárgyalásokat folytatott hitlerista kapitalistákkal, országunkban létesítendő gyógyszer- és festékgyárak kérdésében.

A tárgyalás során természetesen jegyzőkönyvet is vettek fel, hogy az utókor derültesse olvasása közben. Körülbelül így hangzik: „A román csoport javasolja egy vegyifüzem építését Romániában, ahol földgázból különböző vegyi anyagokat termel-

